

Coniferen?

Bomen om van te houden!

Ik weet niet wat het is, maar ik heb al heel lang 'iets' met coniferen. In het vroege voorjaar als ze me verrassen met hun frisgroene uitlopertjes, maar ook het feit dat ze in de winter nog kleur geven aan ons arboretum. Wanneer de loofbomen kaal en een beetje troosteloos staan te wachten tot de winter voorbij is, dan houden de meeste naaldbomen hun groen. Ook in de winter blijven ze CO₂ opnemen en geven ze zuurstof af. Goed voor ons.

In ons arboretum (Arboretum La Tuillière, 19310 Ayen, Corrèze, Fr.) hebben we daarom in de loop van de afgelopen 30 jaar veel soorten coniferen aangeplant. Daar zitten vanzelfsprekend een aantal soorten bij die in hun natuurlijke omgeving vaak recordhouder zijn. Dankzij het type grond, zwak zure klei, en ons gematigde klimaat, gemiddeld iets warmer dan in Nederland, doen coniferen het over het algemeen goed in ons arboretum.

Mijn favoriete coniferenland is Californië. De variatie in aantal soorten is ongekend. Laat ik een aantal van mijn favorieten noemen die inmiddels goed gedijen in ons arboretum.

Als eerste noem ik twee bekende soorten: *Sequoiadendron giganteum* (Mammoetboom) meer in de bergen, en *Sequoia sempervirens*, (Kustsequoia, Redwood genoemd in het Engels), meer in de kustregio's, waarvan de langste (*Sequoia sempervirens*) 114 m hoog is en de General Sherman (*Sequoiadendron giganteum*, de Mammoetboom), in het Sequoia National Park, die bij de grootste en oudste levende wezens op aarde hoort: hoogte 84 m, volume van bijna 1500 m³ en een geschat gewicht van 1900 ton. Ter vergelijking: de blauwe vinvis is

Sequoia sempervirens geplant in 1996 : de kleur van de stam verklaart duidelijk zijn Engelse naam: Redwood

De grootste en zwaarste dennenappels, tot wel 2 kg, komen van de *Pinus coulteri*

Een schijfje van een takje van *Pinus longaeva* (Langlevende den): ruim 2 cm doorsnede en 71 jaar oud!
Over langzame groei gesproken

maximaal 30 m lang met een maximaal gewicht van ongeveer 150 ton.

Maar ik heb een zwak voor *Pinus longaeva* (Langlevende den of Bristlecone den) waarvan de oudste meer dan 5000 jaar is, ook te vinden in de bergen van Californië (White Mountains, Inyo National Forest). Als ik de jaarringen van een klein takje wil tellen, moet ik eerst een dwarsdoorsnede glad schuren, een foto maken en die vergroten. Zó dun zijn die, dus zó langzaam groeit de boom.

Ook de Moerasden (*Pinus palustris*) intrigeert me. Uit een gekiemd zaadje komt eerst een soort graspol, het 'gras-stadium'. Dat blijft zo'n drie tot zes jaar (soms nog langer), maakt een flinke diepe wortel en gaat dan ineens snel uitgroeien tot een boom. Het is de Den met de langste naalden, tot wel 45 cm lang! Ook het harde hout is geliefd bij meubelmakers en timmerlui. Fascinerend. Deze dennensoort komt niet voor in Californië, maar in het zuidoosten van de Verenigde Staten.

En dan vergeet ik bijna te noemen de Grootkegelden (*Pinus coulteri*) met de zwaarste en grootste kegels van alle soorten den: tot ca 2 kilo, ovaal, max 35 x 20 cm! Tot slot dan nog de Reuzenden (*Pinus lambertiana*) omdat hij de langste kegels van alle dennen heeft: tot 56 cm lang en 20 cm breed.

Sequoiadendron giganteum, gepland in 1994 als klein boompje